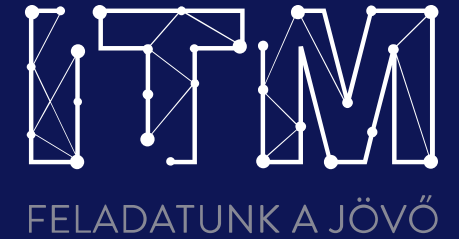

LIFE Nemzeti Információs Nap 2019
Budapest, 2019. április 16.

A LIFE Éghajlat-politika alprogram

2019. évi pályázati felhívás

Kovács Barbara

LIFE CLIMA nemzeti kapcsolattartó, Klímapolitikai Főosztály

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLOGIAI
MINISZTERIUM

■ ***#1 What is LIFE?***

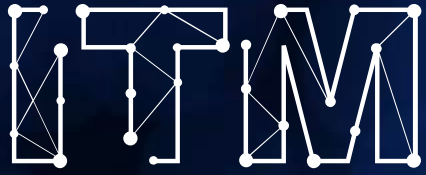
- A LIFE Éghajlat-politika alprogram (LIFE CLIMA)
- LIFE programból NEM támogatható tevékenységek

■ ***#2 A pályázatértékelés szempontjai***

- Részletek – a projekteredmények fenntarthatósága
- Részletek – többéves és éves prioritások

■ ***#3 A siker kulcsa***

■ ***#4 Pályázói menetrend 2019***

FELADATUNK A JÖVŐ

I. „What is LIFE?”

A LIFE Éghajlat-politika alprogram (LIFE CLIMA)

I. LIFE CLIMA – 2014 óta

- **Célkitűzések**
- **Uniós jogszabályok** végrehajtásának és fejlesztésének elősegítése
- Nemzeti, regionális és helyi **cselekvési tervek és intézkedések** kidolgozása, felmérése, ellenőrzése
- **Innovatív technológiák, rendszerek és módszerek** kifejlesztése és demonstrációja
- Az éghajlati kérdésekkel kapcsolatos **tájékoztatottság, tudásalap és tudatosság fejlesztése**

I. LIFE CLIMA – kiemelt területek

- a) **Az éghajlatváltozás mérséklése („mitigáció”)**
Climate Change Mitigation (CCM)
- b) **Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz („adaptáció”)**
Climate Change Adaptation (CCA)
- c) **Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás („irányítás és tájékoztatás”)**
Climate Governance and Information (GIC)

**Első lépésben el kell dönteni,
hogy a három közül melyik kiemelt
terület alatt valósul meg a pályázat!**

I. LIFE program – költségvetés 2018-2020

A LIFE program költségvetése a 2018-2020-as időszakra: **1,66 milliárd €**

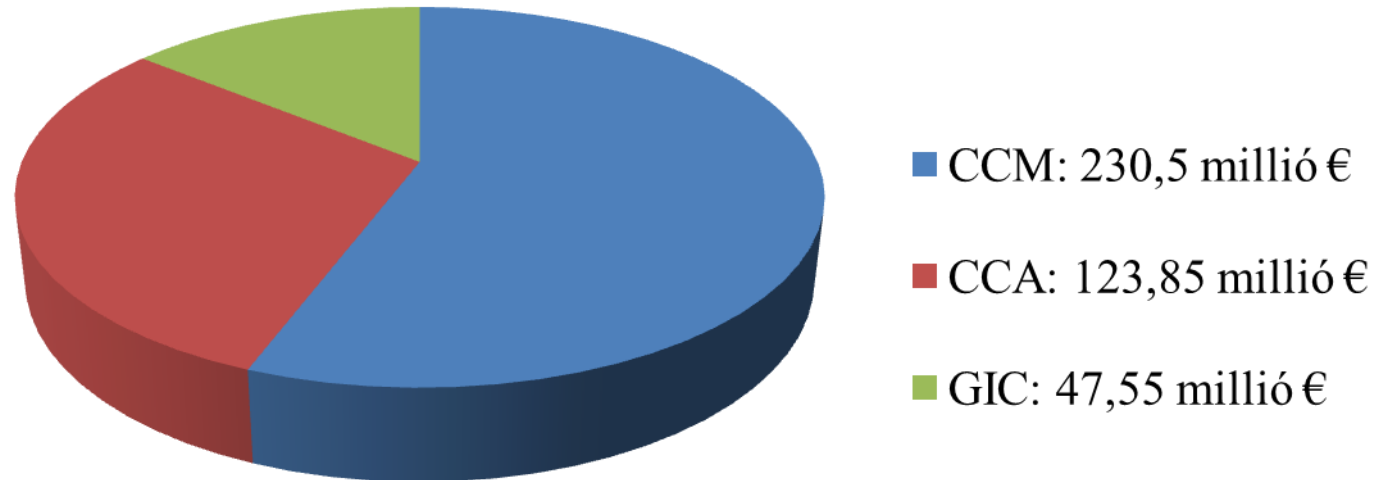
- ENV alprogram: 1,24 milliárd €
- CLIMA alprogram: 413 millió €
- European Solidarity Corps: 4,5 millió €

I. LIFE CLIMA – költségvetés 2018-2020

Az Éghajlat-politika alprogram költségvetése a 2018-2020-as időszakra:
413 millió €

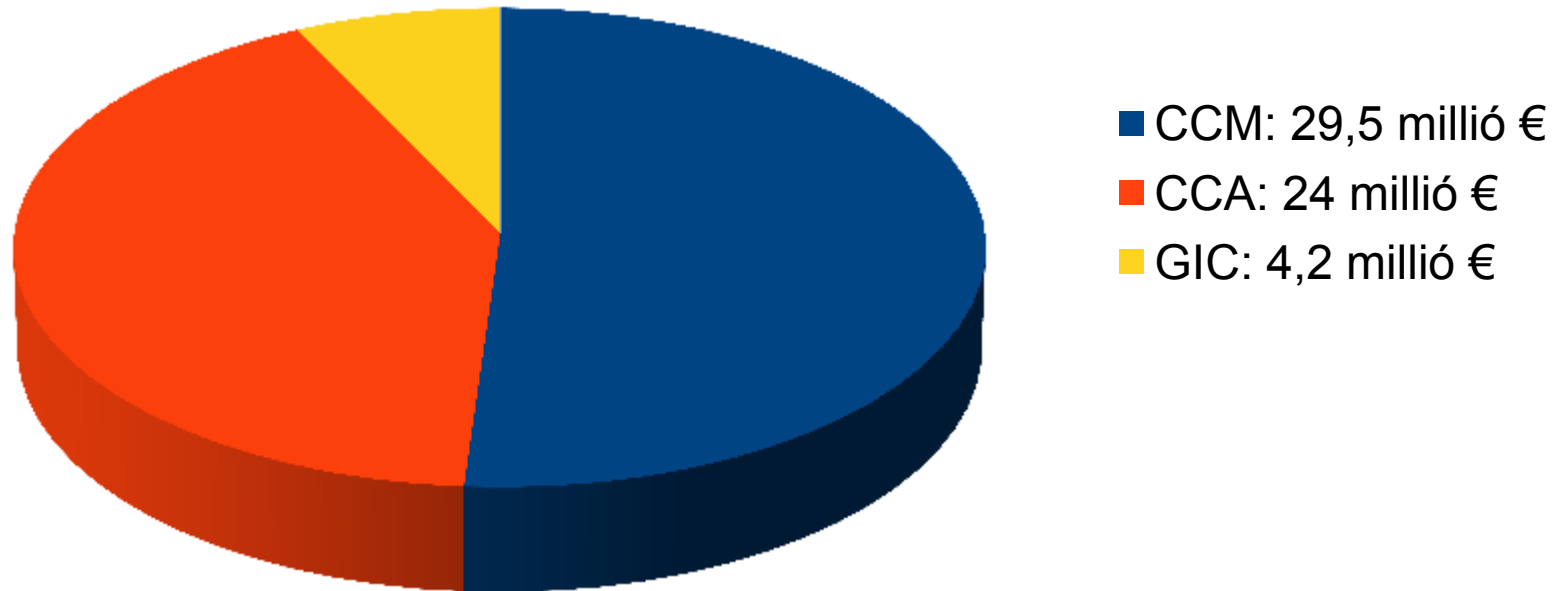
LIFE CLIMA 2018-2020: 413 millió €

I. LIFE CLIMA – költségvetés 2019

Az Éghajlat-politika alprogram költségvetése 2019-ben: **57,7 millió €**

LIFE vagy nem LIFE?

Innovatív megoldás, módszer, technológia

Uniós hozzáadott érték

Számszerűsítés! - kiinduló állapot, célkitűzések, eredmények

Fenntarthatóság – folytatás, megismétlés, átültetés

Jogszerűség, költséghatékonyság, koherencia
– szakmai és pénzügyi szempontból is

Kutatási tevékenység

**Nagyméretű
infrastruktúra**

**Kettős
finanszírozás**

II. A pályázatértékelés szempontjai

Értékelési szempont	Min. pontszám	Max. pontszám
1. Technikai koherencia és minőség	10	20
2. Pénzügyi koherencia és minőség	10	20
3. Az Éghajlat-politika alprogramnak a LIFE rendeletben meghatározott mértéke és minősége (14-16. cikk)	10	20
4. ÚJ – Fenntarthatóság (folytonosság, megismétlés, átültetés)	8	15
Minimum kötelező pontszám	50	-
<i>Bónuszpontok: Uniós hozzáadott érték, Párizsi Megállapodáshoz való hozzájárulás</i>		
5a. Hozzájárulás a 2018-2020-as munkaprogram 4. fejezetében részletezett éghajlat-politikai célokhoz	-	5
5b. A LIFE Éghajlat-politika alprogram éves prioritásaihoz való hozzájárulás	-	5
6. Szinergiák és transznacionalitás	-	15
Összesen		100

4. szempont: „Fenntarthatóság”

Fenntarthatóság = folytonosság + megismétlés + átültetés

- **Folytonosság („continuation”)**: a projektben résztvevő szervezetek a projektzárás után is alkalmazzák a projektidő alatt alkalmazott módszereket/technológiát.
- **Megismétlés („replication”)**: más szervezetek/szektorok is alkalmazzák a projekt által alkalmazott módszereket/technológiát a projektidő alatt és után
- **Átültetés („transfer”)**: a projektben résztvevő ÉS más szervezet/szektorok is alkalmazzák a projektben alkalmazott módszereket/technológiát más megközelítésben és/vagy más környezeti-éghajlati kihívások kezelésére

5. szempont: *többéves és éves prioritások*

5. számú értékelési szempont:

Szakpolitikai prioritások, éves és többéves prioritások

- Max. pontszám: **10 pont** a 100 pontos értékelési rendszerben, (minimum kötelező pontszám nincs)
- A LIFE CLIMA többéves prioritásai dinamikusan követik a **nemzetközi és uniós klímapolitika** aktualitásait
- **Többéves prioritások** = '*policy priorities*', a LIFE 2018-2020 többéves munkaprogram 4. fejezetében (max. pontszám: **5 pont**)
- **Éves prioritások** = '*work areas*', az egyes többéves prioritások alatti „munkaterületek” egy adott évben, az éves kiírási csomag pályázati útmutatójában ('Application Guide') a kiemelt területek leírásánál (max pontszám: **5 pont**)

Éves és többéves prioritások 2019 – „mitigáció” (CCM)

(1) Közlekedés, mezőgazdaság, épületek, LULUCF	(2) Földhasználat – ÜHG elszámolás és csökkentés	(3) Földművelési jó gyakorlatok	(4) Energiaintenzív és magas kibocsátású iparágak	(5) F-gázok és ózonkárosító anyagok	(6) ÜHG monitoring
<p>Fenntartható, innovatív és költséghatékony földhasználat (CH₄ mitigáció az állattenyésztésben, N₂O mitigáció a műtrágya-használatban, CO₂ mitigáció a földhasználatban, tőzeplápok)</p>			<p>Energiaintenzív iparágak</p>	<p>F-gáz alternatívák alkalmazása</p>	
<p>Fenntartható erdőgazdálkodás és a biomassa lépcsőzetes felhasználása (klímabarát erdőgazdálkodás, szilárd biomassa - széntárolás)</p>			<p>Szénzivárgásnak kitett ágazatok</p>	<p>Szabványok nehézségeinek kiküszöbölése</p>	

Éves és többéves prioritások 2019 – „adaptáció” (CCA)

(1) Városi adaptáció	(2) Infrastruktúrák adaptációja	(3) Fenntartható vízgazdálkodás	(4) Mezőgazdaság, erdészet, turizmus adaptációja	(5) Az EU legkülső régióinak adaptációja
Covenant of Mayors céljai	Közinfrastruktúra sérülékenységi vizsgálata, csökkentése – ÚJ!	Árvízi menedzsment, védelem	Mezőgazdaság éghajlati sérülékenységének vizsgálata, adaptációs stratégiák – ÚJ!	Sérülékenységi vizsgálatok, alkalmazkodási stratégiák
Egészségügyi adaptáció – víz-, energia- és építőipari szektorok		Városi és vidéki vízvezető rendszerek fejlesztése – ÚJ!	Invazív fajok állományának csökkentése (éghajlati ok) – ÚJ!	Korai előrejelzési rendszerek (szélsőséges idő)
„Public-private” adaptációs partnerségek		Partizóna menedzsment (deltavidékek)	Az erdők ellenállóképességének javítása (erdőtüzek)!	Part menti területek adaptációja
		Tengervíz behatolásának megelőzése, édesvíz megőrzése – ÚJ!		Energia-Infrastruktúra adaptációja
		Esővíz hatékony kezelése, aszályveszély – ÚJ!		

Éves és többéves prioritások 2019 – „irányítás-tájékoztatás” (GIC)

(1) 2030/2050-es NEKT-ek	(2) Klímabarát, erőforrás-hat. ágazatok	(3) EU ETS hatósági értékelése	(4) F-gáz végfelhasználók, értékesítési láncok	(5) Klímapolitika monitoring, értékelés	(6) Adaptációval kapcsolatos tudatosság növelése
	Földhasználati szektor tudatosságnöv. (T)	ETS szakértők uniós hálózatainak kiépítése (I)	Végfelhasználók tudatosságnöv. (T)	LULUCF monitoring, döntéstám. (I)	Új adaptációs mutatók és ellenőrzési rendszerek (I)
	Közlekedés - szgk és kisteherautók üzemanyag megtakarítása (T)				Az adaptáció társadalmi-ghazdasági és pénzügyi hatásaival kapcs. tudatosságnöv. (T) - ÚJ!
					Adaptáció integrálása a katasztrófakockázat-csökkentésbe
					Adaptáció a földhasználatban (T)
					Kockázatok összesítése, elemzése

III. A siker kulcsa – mit néz meg először az értékelő?

első látásra? Mit néz meg először az értékelő?

1. Hozzájárul a választott kiemelt terület célkitűzéseéhez?

- LIFE rendelet 14, 15, 16. cikk
- **CCM**: van jelentős kibocsátás-csökkentési hatása?
- **CCA**: jelentős mértékben növeli az éghajlatváltozás káros hatásaival szembeni ellenállóképességet?
- **GIC**: jelentős mértékben növeli az éghajlati kérdésekkel kapcsolatos tudást, tudatosságot, stakeholder-együttműködést, jobb irányítást, stb.?

első látásra? Mit néz meg először az értékelő?

2. Beletartozik a 4 projekt típus valamelyikébe?

- **Kísérleti:** korábban sehol nem alkalmazott technikák vagy módszerek;
- **Demonstrációs:** a projekt adott környezetében új technikák, módszerek, megközelítések (pl. földrajzi, ökológiai, társadalmi- gazdasági kontextus);
- **Bevált gyakorlati:** korszerű és költséghatékony technikák, módszerek és megközelítések a projekt speciális környezetének figyelembe vételével;
- **Tájékoztató, tudatosságnövelő és terjesztési:** környezeti-éghajlati információk megosztása, tudatosságnövelés.

első látásra? Mit néz meg először az értékelő?

3. Van uniós hozzáadott értéke?

- Végrehajt olyan akciót, amelyet egy *uniós stratégia* jelöl ki?
- A projekteredmények *fenntarthatóak*? *Átültethetőek* más szektorokba?
Megismételhetőek más tagállamokban?
- Elég *ambiciózusak* a célkitűzések?
- *Számszerű indikátorokkal* alátámasztott az uniós hozzáadott érték?

IV. Pályázói menetrend 2019

2019

Április 16.:
Nemzeti LIFE
Infónap 2019

Május 30.:
X. LIFE
Klímapolitikai
Tréning

Július 2.: **nemzeti
határidő**
Önerő-támogatási
kérelmek, szakmai
véleményezés

Április 4.: LIFE
Call 2019
megjelenése

Április 30.: EU
LIFE Infónap
2019, Brüsszel

**Szept.12., 16 óra: EU
beadási határidő**
(Társfinanszírozói
nyilatkozat – A6 Form)

**ITM Klímapolitikai Főosztály –
LIFE kérdések**

lifeclimate@itm.gov.hu

**LIFE CLIMA nemzeti
kapcsolattartó:
Kovács Barbara**

**E-mail:
barbara.kovacs@itm.gov.hu
Tel.: +36 1 896 3129**

**EU LIFE honlap:
<https://ec.europa.eu/easme/en/life>**

**Magyar LIFE honlap:
<http://www.lifepalyazatok.eu/>**

További ITM klímapolitikával és LIFE programmal kapcsolatos oldalak

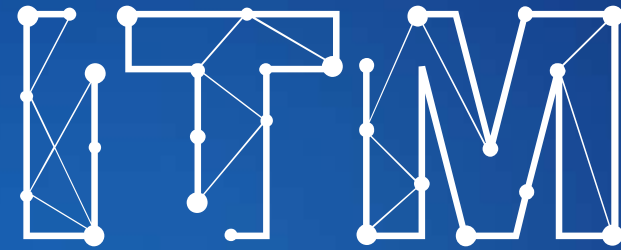
- **Klímapolitika Facebook oldal:** <https://www.facebook.com/klimapolitika/>
- **Magyar LIFE Twitter partnerkereső:** https://twitter.com/hu_ncp

Egyéb pályázatok, pénzügyi lehetőségek:
klimafinanszirozas@itm.gov.hu

ITM Klímapolitikai Hírlevél

FELADATUNK A JÖVŐ

Köszönöm
a megtisztelő figyelmet!

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM